

Rezerwat przyrody jest obszarem obejmującym zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki, elementy przyrody nieożywionej mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych.

Na terenie nadleśnictwa Żółdowo istnieją cztery częściowe rezerваты przyrody:

- a) Częściowy rezerwat florystyczny „Augustowo” - 45.14 ha
- b) Częściowy rezerwat leśny „Kruszyn” - 15.14 ha
- c) Częściowy rezerwat florystyczny „Hedera” - 6.76 ha
- d) Częściowy rezerwat leśny „Las Minikowski” - 72.75 ha

Augustowo

Rezerwat częściowy utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa Przemysłu Drzewnego z dnia 27 maja 1963 roku (MP nr 10, poz. 252 z dnia 18.06.1963 r.). Utworzono go ze względu na występującą na tym terenie wierzbę borówkolistną (*Salix myrtilloides*), o której wspominali botanicy niemieccy na przełomie XIX i XX stulecia. Występowania tej wierzby nie potwierdziły ani badania prowadzone w okresie międzywojennym ani te z lat 1967 i 1968 prowadzone przez dr M. Ceynową i mgr M. Boińskiego z U.M.K. w Toruniu.

Rezerwat położony jest we wschodniej części nadleśnictwa w uroczysku „Augustowo I”, w leśnictwie Strzelce. Granice rezerwatu obejmują zagłębienie terenu o wydłużonym kształcie wypełnione torfami holoceniowymi o charakterze torfów niskich i przejściowych.

W czasie prac nad „Planem urządzania gospodarstwa rezerwatowego rezerwatu częściowego Augustowo na lata 1992 – 2001” zbiorowiska roślinne zakwalifikowano do trzech zespołów: olsu torfowcowego (*Sphagno squarrosi-Alnetum*), olsu porzeczkowego (*Ribis nigri-Alnetum*) i mszaru (*Sphagnetum megallanici*).

Kruszyn

Rezerwat częściowy utworzony mocą Zarządzenia MOŚZNiL z dnia 25 lipca 1997 r. (MP nr 56 poz. 539). Obszar rezerwatu to jeden kompleks rozciągnięty wzdłuż torów kolejowych w zachodniej części nadleśnictwa. Rezerwat ten utworzono w celu ochrony zalesionych zboczy pradoliny Noteci o wyjątkowych walorach krajobrazowych z fragmentami typowo wykształconych grądów zboczowych. Spośród innych osobliwości występujących na terenie rezerwatu wymienić należy stanowisko jarzmianki większej (*Astrantia maior*), rośliny rzadko występującej na niżu oraz pomniki przyrody: głaz narzutowy o obwodzie ok. 8 m i dąb o obwodzie 320 cm i wysokości 28 m.

Wyróżniono następujące zespoły roślinne grądy subkontynentalny *Tillo-Carpinetum*, lub środkowoeuropejski *Galio silvatici-Carpinetum*, *Filario-Ulmetum campestris* – zespół łągu wiązowo-jesionowego, *Circaeo-Alnetum* zespół łągu jesionowo-olszowego.

Hedera

Powołany mocą Rozporządzenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 248/00 z dnia 7 grudnia 2010 r. Rezerwat ten jest również rezerwatem częściowym, powołano go w celu ochrony licznych skupień chronionego bluszczu pospolitego (*Hedera helix*), wyjątkowo dużo jest również okazów kwitnących. Do innych osobliwości należą rzadki wiciokrzew pomorski (*Lonicera periclymenum*) oraz świerżabek korzenny (*Chaerophyllum aromaticum*).

Podobnie jak w rezerwacie Kruszyn powierzchnie leśną zajmują zbiorowisko roślinne należące do grądów ze związku *Carpinion betuli*.

Las Manikowski

Teren rezerwatu położony jest w obrębie ewidencyjnym Ślesin, w gminie Nakło nad Notecią w leśnictwie Kruszyn.

Celem utworzenia rezerwatu jest ochrona wielogatunkowego lasu grądowego o charakterze naturalnym. Oprócz tego na terenie rezerwatu zarejestrowano rośliny chronione takie jak: kwitnący bluszcz pospolity (*Hedera helix*), kopytnik pospolity (*Asarum europeum*), zawilec wielokwiatowy (*Anemone sylvestris*); pomniki przyrody: głąz narzutowy o obwodzie 11 m i wysokości 1,5 m oraz dęby i lipa o wymiarach pomnikowych. Rezerwat został zatwierdzony Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego nr 274/01 z dnia 2 października 2001 r.